

BTG-P.2021/34

-
Krimpenerwaard
“Meer inzicht in predatordruk en kuikenoverleving”
Versie -3

Zuidbroek 149a
d.d. 20210406 – Agrarisch Collectief
2861 LL Bergambacht
Tel. 06 – 10301196
Mail info@bui-tegewoon.nl
www.bui-tegewoon.nl

Oproep tot het verzamelen en doorgeven van aanvullende predator informatie

Aanleiding

Het Agrarisch Collectief Krimpenerwaard (ACK) verzorgt de uitvoering van het agrarisch natuurbeheer in haar werkgebied. Sinds 2016 is door overheden een vernieuwde aanpak met betrekking tot het agrarisch natuurbeheer ingevoerd, ‘het collectief beheer’. Binnen het collectief beheer wordt meer integraal naar het weidevogelbeheer gekeken en wordt nadrukkelijker ingezet op kuikenoverleving en een goede reproductie.

Het Agrarisch Collectief Krimpenerwaard heeft in de afgelopen jaren haar werkzaamheden steeds verder geprofessionaliseerd om deze doelen te realiseren:

- Het actief naar nesten zoeken is verminderd en er wordt meer van afstand naar territoria gekeken.
- Met behulp van drone registraties kan gericht worden geanticipeerd zonder verstoring in het veld.
- Er worden gestandaardiseerde paren- en kuikentellingen uitgevoerd (Bruto Territoriaal Succes-kortweg BTS) om de reproductie te meten, waarbij in een driejarige cyclus naast vaste referentiegebieden alle voor weidevogels van belang geachte gebieden een basis monitoring via het BTS krijgen zodat meer inzicht ontstaat in kansrijke gebieden voor intensivering van het weidevogelbeheer.

In de afgelopen jaren is gebleken dat predatie in een aantal deelgebieden een belangrijke oorzaak lijkt te zijn van een (te) lage reproductie. In 2018 is een predatiepreventie en –beheerplan opgesteld in opdracht van het ACK (*Terlouw R.J.S., 2018-BTG.RAPP.2018/58*). In deze rapportage wordt dieper ingegaan op predatie en uitgelegd dat predatie een natuurlijk proces betreft, waar een gezonde broedpopulatie op is ingesteld. Helaas is dit in veel situaties niet meer het geval. Weidevogels en hun biotoop nemen af en het landschap wordt steeds meer geschikt voor predatoren. Het predatie preventie en beheerplan voorziet daarom in een aantal te nemen maatregelen om preventief in te zetten op het voortkomen van predatie door o.a. landschapsbeheer en het versterken van broedpopulaties van weidevogels zodat de verdediging door weidevogels verbeterd.

In de opvolgende jaren zijn verschillende maatregelen uit dit rapport opgepakt. Het betreft o.a. het in hakhoutbeheer nemen van bosjes in weidevogelgebieden, opruimen van rommelbulten en afschermen van planken over de sloot voor grondpredatoren. Toch zijn er nog steeds zorgen over de invloed van predatie. Het soortenspectrum aan predatoren lijkt zich wederom uit te breiden en sommige soorten predatoren laten een verdere toename zien. Om een vervolgschlag in de predatiepreventie en het predatiebeheer te kunnen maken zal in 2021 het plan uit 2018 worden geüpdatet, waarbij ook informatie en maatregelen die elders in het land zijn toegepast worden opgenomen en wordt het plan van nieuwe informatie met betrekking tot de aanwezige predatoren binnen het werkgebied voorzien.

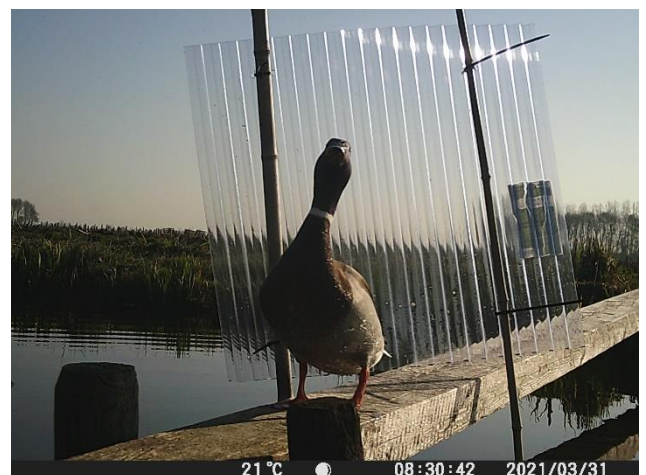

Foto : voorbeeld van een afgeschermd plank

Een aspect wat in de afgelopen jaren duidelijk naar voren is gekomen dat de veroorzaker van de predatie in lang niet alle situaties goed in beeld is. Uiteraard zijn er vermoedens en worden er jaarlijks exacte waarnemingen verricht, maar toch ook blijft de 'dader' in veel situaties onduidelijk. Goede informatie omtrent de predatordruk van de verschillende deelgebieden en welke predatoren hierin de belangrijkste factor zijn, is noodzakelijk om tot gerichte preventieve maatregelen te kunnen komen. Om hier meer inzicht in te verkrijgen zal in 2021 gerichter onderzoek worden uitgevoerd binnen het werkgebied van de ACK. Hiervoor roepen we ook graag de hulp van u als vrijwillige weidewachter in.

Wat kunt u voor ons betekenen?

Tot nu was de inzet van weidewachters vooral gericht op herkenning van uiterlijk, gedrag en geluiden van weidevogels en hun biotoop ten bate van het beschermen van nesten en kuikens tijdens werkzaamheden en beweiding. Voortschrijdend inzicht leert dat we meer informatie van achterliggende factoren van succes of verlies zouden willen verkrijgen.

De bijdrage die u zou kunnen leveren is gelegen in het verzamelen van veldgegevens over predatoren. Hiervoor werd op 8 april een workshop georganiseerd vanuit de Groene Motor en de weidevogelgroep van de NVWK. De workshop is in PDF terug te kijken op de site van de NVWK en Weidehof. Het registreren van predatiesituaties door middel van een foto is eveneens een goed hulpmiddel. Foto's van predatiesituaties kunnen worden doorgestuurd naar Marielle Oudenes via info@collectiefkrimpenerwaard.nl of naar Marleen van de Lee via m.vanderlee@degroenemotorzh.nl, waarbij datum vondst, locatie vondst en overige omstandigheden belangrijke informatie geven.

Predatie nesten en/of kuikens

Aan deelnemers die gericht aan actieve nestbescherming doen is het verzoek om bij nestregistraties zorgvuldig predatie te vermelden op de formulieren en secuur te kijken of er aanwijzingen zijn welke predator de dader is.

Let wel, geen vermoeden, maar onderbouwde aanwijzingen die tot de predatorsoort leiden.

Predatiedruk

Naast de daadwerkelijke waarnemingen van predatie willen we ook meer inzicht krijgen in de predator presentie in de verschillende gebieden. Hieraan kan een ieder die deelneemt aan het vrijwillig weidevogelbeheer (nest beschermers, BTS en personen die gestandaardiseerde monitoring van weidevogels uitvoeren QBM/BMP) een bijdrage leveren. Dit kan door de aanwezige (potentiële) predatoren in te voeren in de boerenlandvogel monitor of te turven op een veldformulier. Het is daarbij van belang de datum en de tijdsperiode (van/tot) te vermelden. Met deze gegevens is (bij voldoende input) de predatorpresentie per uur te berekenen en kunnen we zien welke predatoren in welke deelgebieden de grootste activiteit laten zien. In combinatie met de informatie van de nestbeschermers kunnen we op deze wijze een steeds beter beeld krijgen van predatie en de veroorzakers hiervan. Dit helpt om gerichte preventie maatregelen voor te stellen.

Foto : predatie ei

Een voorbeeld van een veldformulier wat tevens kan worden gebruikt om de presentie te berekenen is weergegeven in figuur 1.

VERZAMELTABEL PREDATOR PRESENTIE TIJDENS VELDBEZOeken											
© Bui-TeGewoon groenprojecten, 2016											
polder/gebied:											
jaar:											
inventarisatie door:											
opmerking:											
predator soorten	aantal waargenomen exemplaren tijdens bezoek									totaal aantal	gemiddeld per uur
	datum	datum	datum	datum	datum	datum	datum	datum	datum		
	duur bezoek	duur bezoek	duur bezoek	duur bezoek	duur bezoek	duur bezoek	duur bezoek	duur bezoek	duur bezoek		
vogels											
Blauwe reiger											
Grote zilverreiger											
Ooievaar											
Ekster											
Zwarte kraai											
Bruine kiekendief											
Buizerd											
Havik											
Torenvalk											
Slechtvalk											
Kleine mantelmeeuw											
zoogdieren											
Bruine rat											
Bunzing											
wezel											
Hermelijn											
Vos											
Verwilderde kat											

Figuur 1. Registratieformulier voor deelgebied met predatorpresentie bepalen

Verzamelen gegevens, doet u mee?

Uiteraard verzamelen we zelf ook deze informatie en zullen we ook tijdens gerichte presentietellingen van predatoren in een drietal geselecteerde deelgebieden informatie verzamelen. Daarnaast zal gericht onderzoek plaatsvinden naar kuikenoverleving.

We horen graag of u mee wilt werken aan het verzamelen van gegevens rondom predatie. Wilt u dit aan ons laten weten zodat we zicht hebben waar aan dit vraagstuk wordt gewerkt. Daarnaast kunnen we u actief op de hoogte houden van resultaten, ontwikkelen en interessante aandachtspunten

Uiteraard kunt u daar ook met uw vragen terecht of een telformulier of veldkaart van uw gebied opvragen. U kunt ons bereiken via info@bui-tegewoon.nl

**Bij voorbaat hartelijke dank,
Marielle Oudenes en Rudi Terlouw.**

**Agrarisch Collectief
Krimpenerwaard**

Agrarische Coöperatie Natuurbeheer